

Algemeen pedagogisch beleidsplan

Versie november 2020

Voorwoord

Voor u ligt het algemeen pedagogisch beleidsplan van Prins Heerlijk. Onder ‘algemeen pedagogisch beleidsplan’ wordt verstaan: “Alle formele en informele afspraken die tezamen continuïteit en ook richting geven aan het handelen van pedagogisch medewerkers met betrekking tot de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Met dit plan wordt inzicht gegeven in de pedagogische visie van Prins Heerlijk, die zal moeten leiden tot een plek waar kinderen zich veilig en thuis voelen en waar ouders hun kind met een gerust hart achterlaten.

Dit algemeen pedagogisch beleidsplan is een richtinggevend document en dient als basis voor het werken op het kinderdagverblijf. Het werken met kinderen vraagt immers om een duidelijke visie en goede kwaliteitswaarborging. Echter, de kinderopvangbranche is continu in ontwikkeling. Daarom wordt het algemeen pedagogisch beleidsplan jaarlijks geëvalueerd. Maatschappelijke ontwikkelingen, beslissingen van de overheid en behoeften van ouders zullen reden zijn om het algemeen pedagogisch beleidsplan steeds te herzien en waar nodig te herschrijven.

Prins Heerlijk kiest ervoor om zich te laten inspireren door de visies van de pedagogen Montessori, Steiner, Malaguzzi en Gordon te volgen. Deze visies zijn verwerkt in de pedagogische visie van Prins Heerlijk. Met dit beleidsplan moet duidelijk worden welke formele en informele afspraken we met elkaar hebben gemaakt en hoe deze in de praktijk dienen te worden uitgevoerd. Het algemeen pedagogisch beleidsplan geeft weer hoe de dagelijkse praktijk van Prins Heerlijk tot stand komt.

Wanneer kinderen naar ons kinderdagverblijf komen, betekent dit dat zij te maken krijgen met twee werelden: de wereld thuis en de wereld op Prins Heerlijk. Ons kinderdagverblijf telt twee stamgroepen. Een baby-dreumes groep met een maximale groepsgrootte van 11 kinderen per dag en een dreumes-peutergroep met een maximale groepsgrootte van 16 kinderen per dag. Dit vormt dus de wereld van de Prins. Om duidelijkheid en eenduidigheid te creëren hanteren wij op Prins Heerlijk als voertaal Nederlands.

Inhoud

.....	1
Voorwoord	2
1. De pedagogische visie van Prins Heerlijk	5
1.1 Montessori, Steiner, Malaguzzi en Gordon.....	5
Montessori	5
Steiner	5
Malaguzzi.....	5
Gordon.....	5
1.2 Visie Prins Heerlijk	6
2. Pedagogische basisdoelen.....	7
2.1 Fysieke en Emotionele veiligheid	7
Fysieke veiligheid.....	7
Emotionele veiligheid.....	8
2.2 Persoonlijke competenties	8
Persoonlijke ontwikkeling.....	8
Talentontwikkeling	9
2.3 Sociale competenties	9
2.4 Overdracht van normen & waarden	10
3. Veiligheid en gezondheid	11
3.1 Fysieke veiligheid.....	11
3.2 Sociale veiligheid	11
3.3 Hygiëne.....	11
3.4 Meldcode kindermishandeling.....	11
3.5 Vier-ogen-principe.....	12
4. Kwaliteit.....	13
4.1 Professionaliteit pedagogisch medewerkers	13
Pedagogisch coach/beleidsmedewerker.....	13
Opleidingen en stagiaires	13
Evaluatie cyclus pedagogisch medewerkers	16
4.2 Omgang met ouders.....	16
Intake en wenprocessen.....	16
Persoonlijke overdracht	17
Digitale communicatie.....	17
Kind-gesprek.....	18
Overdracht naar het basisonderwijs	18

Oudercommissie.....	18
Klachtenreglement	18
4.3 Omgang met kinderen.....	19
Interactievaardigheden	19
Communicatie	20
(Niet) corrigeren en belonen.....	20
Omgang met opvallendheden.....	21
5. Het kinderdagverblijf.....	22
5.1 Groepsindeling	22
Babygroep	22
Peutergroep.....	22
5.2 Soort opvang	23
Dagopvang.....	23
Extra dagen of ruildagen	23
Stamgroepen en samenvoegen.....	23
5.3 BKR en 3 uursregeling.....	24
5.4 Activiteitsaanbod	25
Vrij spelen.....	26
Begeleid spel.....	26
Buiten spelen.....	26
Uitstapjes.....	26
Feesten en bijzondere momenten	26
5.5 Zorg en verzorging.....	27
Dagritme.....	27
Voeding.....	29
Verschonen en zindelijkheid	29
Slapen	30
Zieke kinderen	30
Medicijn gebruik.....	30
5.6 Ontwikkeling signalering	31
Mentorschap	31
Kindvolgsysteem.....	31
Afwijkend gedrag.....	31
Colofon	32

1. De pedagogische visie van Prins Heerlijk

1.1 Montessori, Steiner, Malaguzzi en Gordon

Prins Heerlijk kiest ervoor zich te laten inspireren door de visies van de pedagogen Montessori, Steiner, Malaguzzi en Gordon. Op basis van deze visies is de visie van Prins Heerlijk tot stand gekomen. De uitwerking hiervan in de dagelijkse praktijk komt in de verschillende hoofdstukken van dit beleidsplan aan de orde. De visies van de pedagogen in het kort zijn:

Montessori

Maria Montessori groeide op met een opvallende leergierigheid. Na haar schooltijd studeerde zij medicijnen en is ze als eerste vrouwelijke arts in Italië gepromoveerd. Tijdens haar werk als arts kwam ze veel in aanraking met verstandelijk beperkte kinderen. Het viel haar op dat deze kinderen nauwelijks gestimuleerd werden om iets te leren en zich te ontwikkelen. Ze ging opzoek naar oplossingen en ontwikkelde een eigen manier van werken. Wat Montessori ontdekte tijdens de vele observaties die zij uitvoerde is dat kinderen zelf willen leren, mits de omstandigheden juist zijn. Zo zijn kinderen bijvoorbeeld bij zelf gekozen activiteiten veel gemotiveerder dan bij activiteiten die hen worden opgelegd. Het viel haar ook op dat kinderen zelf manieren verzinnen om de ruimte te ordenen. Door de ruimte en materialen af te stemmen op deze behoeften, leerden de kinderen niet alleen meer, maar ontwikkelden ze ook een vorm van spontane zelfdiscipline. Haar ideeën worden dan ook vaak samengevat in de zin: "help mij om het zelf te doen". Deze uitgangspunten zijn in de visie van Prins Heerlijk verwerkt.

Steiner

Rudolf Steiner was van origine filosoof, schrijver en pedagoog en legde met zijn werk de basis voor de antroposofie. In de visie van Steiner bestaat de mens uit lichaam, ziel en geest die zich fasegewijs een leven lang blijft ontwikkelen. Naast de zichtbare aardse wereld, bestaat er een geestelijke wereld waar we vandaan komen en waar we naar terugkeren na de dood. Met dit denkbeeld is een kind geen onbeschreven blad. Wat een kind te bieden heeft en wat hij of zij nog wil leren, is al aanwezig. Eén van de belangrijkste uitgangspunten in zijn denken is dat ieder kind uniek is, talenten heeft en dus de gelegenheid moet krijgen om zich volledig te ontplooiën. Dat uitgangspunt staat in de zorg van Prins Heerlijk centraal.

Malaguzzi

Loris Malaguzzi reikte in zijn pedagogische visie verschillende handvatten aan, die allemaal terug te herleiden zijn naar één simpele kerngedachte: "Kinderen zijn krachtige wezens met een geboren nieuwsgierig- en leergierigheid. Kijk niet naar wat ze 'nog niet' kunnen, maar kijk naar wat ze allemaal wél kunnen". Hij beklemtoont daarom dat we vooral eerst naar kinderen moeten kijken en luisteren. Dan zie je dat kinderen zich niet alleen uitdrukken met woorden, maar ook door te spelen, te zingen, te bewegen en te doen. In de visie van Prins Heerlijk wordt deze kerngedachte meegenomen. Daarbij is het van belang dat kinderen interessante materialen aangereikt krijgen, waarmee zij zelf kunnen experimenteren.

Gordon

Thomas Gordon ontwikkelde een communicatiemodel om effectief en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar en kinderen te communiceren. In dit communicatiemodel staan 'de ik-boodschap', 'actief luisteren' en een 'positieve benadering' centraal. Met de ik-boodschap bedoelt hij het communiceren vanuit eigen gevoelens en behoeften. Met actief luisteren bedoelt Gordon dat het belangrijk is niet alleen te luisteren naar wat iemand zegt, maar ook oog/oor te hebben voor de achterliggende gevoelens en behoeften. Een positieve benadering betekent simpelweg dat het belangrijk is te

benoemen wat je graag ziet i.p.v. alleen gedrag af te keuren. Dit communicatiemodel wordt bij Prins Heerlijk als leidraad gebruikt.

1.2 Visie Prins Heerlijk

Prins Heerlijk vindt het belangrijk dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in een liefdevolle en geborgen omgeving waar zij zich thuis voelen. Kinderen krijgen hier persoonlijke aandacht en de ontwikkelingsstimulering die zij nodig hebben. Prins Heerlijk is een plek waar kinderen en ouders graag komen en zijn, met de meerwaarde die het kinderdagverblijf kan bieden.

Om deze visie te kunnen bewerkstelligen zijn de volgende vier pijlers geformuleerd.

Bij Prins Heerlijk:

- is ieder kind **uniek** en dient als zodanig te worden geaccepteerd en gewaardeerd. Dit betekent dat hij of zij kan rekenen op respect, vertrouwen en de juiste begeleiding in de eigen ontwikkeling.
- wordt een **open en respectvolle samenwerking** met ouders/verzorgers aangegaan waarin de belangen van het kind worden behartigd.
- is er aandacht voor **natuur en milieu**. Dit betekent dat er zoveel mogelijk gezocht wordt naar mogelijkheden om de dienst duurzaam te leveren.
- wordt opvang geboden op een kleine locatie met twee groepen, in **huiselijke sfeer**, zodat de kwaliteit van de zorg gewaarborgd blijft, maar wel het proces van socialisatie kan plaatsvinden.

Om ervoor te zorgen dat de visie wordt nagestreefd stelt Prins Heerlijk eisen aan een aantal zaken:

1. Medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk voldoen aan de opleidingseisen voor het werken op een kinderdagverblijf. Wanneer verdere opleiding nodig is, wordt hier samen naar gekeken. Naast dat zij door hun opleiding kennis hebben van de ontwikkelingsfasen van het jonge kind, worden zij op de hoogte gehouden van het pedagogisch beleid en eventuele veranderingen hierin bij Prins Heerlijk.

2. De ruimte

De ruimte van het kinderdagverblijf is zo ingericht dat het mogelijkheden biedt voor de ontwikkelingsstimulering van de kinderen. Daarbij speelt veiligheid en hygiëne een belangrijke rol. Omdat Prins Heerlijk gevestigd is in een woonhuis met stadstuin, zorgen wij er voor dat we regelmatig uitstapjes maken met de kinderen buiten het terrein van Prins Heerlijk. Zo gaan we regelmatig naar het Wilhelmina park, de bakker “het bos” achter het Rietveld Schröderhuis, de bloemist en nog meer.

3. Het pedagogisch beleidsplan

Door de snelle ontwikkeling van onze samenleving is de kinderopvangbranche onderhevig aan voortdurende verandering. Mede hierom wordt het pedagogisch beleidsplan regelmatig geëvalueerd en herschreven. Medewerkers en ouders (vooral via de oudercommissie) hebben hier een belangrijke rol in, waardoor het beleidsplan een groot draagvlak krijgt.

2. Pedagogische basisdoelen

Sinds 2005 staan de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven in de beleidsregels van alle kinderopvangcentra. Deze uitwerking is wat er in de Wet Kinderopvang bedoeld wordt met “verantwoorde kinderopvang”. De pedagogische basisdoelen vormen het centrale uitgangspunt voor het dagelijkse werk op de groep. Hieronder wordt de betekenis van ieder doel beschreven en de uitwerking hiervan onderbouwd door middel van voorbeelden uit de dagelijkse praktijk bij Prins Heerlijk (namen van de kinderen zijn fictief).

2.1 Fysieke en Emotionele veiligheid

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid is van primair belang. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat. Een kind dat zich niet veilig voelt zal zich terugtrekken en niet ontwikkelen. Het is dus van essentieel belang dat een kind zich fysiek maar vooral ook emotioneel veilig voelt.

Bij Prins Heerlijk wordt aan de fysieke en emotionele veiligheid gewerkt door:

- kleinschalige opvang te bieden, zodat er een huiselijke sfeer gecreëerd kan worden waarbij iedereen elkaar goed kent en er vast team op de groepen staat voor de kinderen.
- het hanteren van een dagritme dat voorspelbaar is voor de kinderen, maar wel ruimte biedt voor eigen invulling.
- een sterke samenwerking met ouders/verzorgers, zodat duidelijk is waar de kinderen bij Prins Heerlijk aan toe zijn.
- oog te hebben voor onveilige situaties zoals het wenproces van nieuwe kinderen, het controleren van speelgoed en het in de gaten houden van de groepsdynamiek.
- het hanteren van een veiligheids- en gezondheidsbeleid waarin de risico's wat betreft deze onderwerpen staat beschreven. Zo kan hier op gelet worden zodat de risico's zo klein mogelijk blijven.

Fysieke veiligheid

Met fysieke veiligheid wordt bedoeld dat de binnen- en buitenruimten van het kinderdagverblijf veilig en schoon zijn. Het betekent ook dat er gezonde voeding wordt geboden, er genoeg ruimte is voor beweging en kinderen veilig kunnen slapen. Prins Heerlijk heeft daarom verschillende regels, richtlijnen en protocollen om de fysieke veiligheid te kunnen waarborgen. In het algemeen veiligheids- en gezondheidsbeleid worden de grootste risico's en hetgeen hierop gedaan wordt beschreven. Daarnaast bestaan er verschillende protocollen zoals het 'veilig slapen protocol' 'het protocol handen wassen' en het 'protocol zieke kinderen'.

Rond 10 uur wordt Pietje (10 maanden) een beetje moe. Hij was vanochtend al rond 6 uur wakker en moeder gaf aan dat zijn nacht niet al te best is geweest. De pedagogisch medewerker geeft Pietje een schone luier, trekt hem zijn slaapzak aan en geeft zijn eigen knuffeltje om mee te slapen. Pietje heeft een eigen bed dat iedere dag opnieuw verschoond wordt. De pedagogisch medewerker legt Pietje in het bed en geeft hem een kus op zijn voorhoofd. Ze checkt of ze het bed goed sluit en kijkt of de babyfoon aan staat. Daarna verlaat ze zachtjes de slaapkamer.

In het voorgaande voorbeeld zijn verschillende zaken te noemen die bijdragen aan de fysieke veiligheid van Pietje. Zo slaapt Pietje in een slaapzak om de kans op wiegendood te verkleinen. Verder checkt de pedagogisch medewerker of het bedje goed gesloten is, zodat Pietje er niet uit kan vallen en wordt het bedje elke dag verschoond. Ook staat de babyfoon aan om goed toezicht te houden op de kinderen op de slaapkamer.

Emotionele veiligheid

Een kind voelt zich emotioneel veilig wanneer hij of zij zich op zijn gemak voelt, er wordt gereageerd op de signalen die hij of zij afgeeft en er rekening wordt gehouden met zijn karakter, eigenheid, emoties en ontwikkelingsfase. Om dit te waarborgen stelt Prins Heerlijk eisen aan pedagogisch medewerkers en wordt de kwaliteit van de zorg gemeten met behulp van de zes pedagogische interactievaardigheden. Hiermee creëert Prins Heerlijk een emotioneel veilige omgeving.

In het eerder genoemde voorbeeld waar de fysieke veiligheid werd genoemd zijn ook zaken van 'emotionele veiligheid' te ontleden. Ten eerste speelt de pedagogisch medewerker in op de behoeften van Pietje om te slapen, ondanks dat dit (misschien) normaliter niet zijn slaaptijd is. Daarnaast biedt ze emotionele veiligheid door Pietje zijn eigen knuffeltje. De pedagogisch medewerker past een ritueel toe (ze legt hem neer, geeft Pietje een kus op zijn voorhoofd en verlaat de kamer zachtjes). Dit geeft Pietje rust om veilig en wel te gaan slapen.

2.2 Persoonlijke competenties

Het tweede pedagogische basisdoel is het zorgen voor de ontwikkeling van persoonlijke competenties bij kinderen. Met het begrip 'persoonlijke competentie' wordt bedoeld op brede persoonskenmerken van een kind, zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Bij dit basisdoel staat ook talentontwikkeling centraal.

Persoonlijkheidsontwikkeling

Bij het ontwikkelen van een persoonlijkheid gaat het erom dat een kind leert steeds zelfstandiger te zijn, vertrouwen ontwikkelt en leert om te gaan met zijn of haar emoties. Om dit te bewerkstelligen hanteren de pedagogisch medewerkers de stelling: "Een kind moet worden uitgedaagd, maar niet worden overvraagd."

Bij Prins Heerlijk wordt aan de persoonlijkheidsontwikkeling gewerkt door:

- een goede band op te bouwen met kinderen en ouders. Ieder kind is uniek en heeft individuele behoeften. Bij Prins Heerlijk spelen wij hierop in en worden de kinderen gewaardeerd om wie ze zijn.
- zelfstandigheid te stimuleren door mogelijkheden te creëren waarin kinderen het zelf kunnen doen, maar hen niet te overvragen. Het is aan ons de taak kinderen te helpen steeds een stapje verder te gaan, de uitdaging op te zoeken en zichzelf te ontwikkelen.
- kinderen positief te benaderen. We leren kinderen dat ze trots mogen zijn, door het te zeggen als het niet lukt of om hulp te vragen.
- een afwisselend aanbod met vrij spel, begeleid spel, buiten spelen en verschillende uitstapjes.

Marie kan al ruim een maand lopen en laat merken het ook erg leuk te vinden. Nadat de kinderen aan tafel hebben gezeten loopt Marie samen met de pedagogisch medewerker naar de verschoontafel. De pedagogisch medewerker schuift de trap uit en zet Marie ervoor. Ze vertelt dat Marie zelf mag klimmen en ze geeft haar ondersteuning. Steeds als Marie een stapje heeft gezet, geeft de pedagogisch medewerker haar een compliment: "Goed zo Marie, wat ben je goed aan het traplopen!"

In dit voorbeeld wordt de zelfstandigheid van Marie op een positieve manier gestimuleerd. De pedagogisch medewerker ziet dat Marie goed kan lopen en hier ook vertrouwen in heeft gekregen. Nu kan Marie een stapje verder gaan en leren zelf de trap op te lopen. Dit is voor Marie een

uitdaging maar met de positieve stimulans en het vertrouwen van de pedagogisch medewerker durft Marie het aan.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling kan op allerlei gebieden plaatsvinden. Zowel op intellectueel als op creatief en lichamelijk gebied. Daarom biedt Prins Heerlijk kinderen mogelijkheden om zich op al deze gebieden te ontwikkelen. Iedere dag wordt er buiten gespeeld, worden verschillende activiteiten aangeboden en is er ruimte voor vrij spel. De activiteiten die de pedagogisch medewerkers aanbieden stimuleren de kinderen op de reken-, taal- en motorische ontwikkeling. Het programma wordt gekoppeld aan een thema dat aansluit bij de beleefwereld van de kinderen. De themaplanning wordt ieder jaar bekeken en vooruit gepland.

Het is herfst. De kinderen mogen hun jassen en laarzen aantrekken en gaan met de juf mee naar buiten het park in. In het park zoeken de kinderen blaadjes, eikels, takjes en ga zo maar door. Alles wordt in een mand gedaan en meegenomen. De kinderen mogen daarna met de materialen spelen en knutselen. Lotte prikt de blaadjes op een stokje en Hansje laat de bladeren kraken. Brechje vindt het leuk om de eikels te tellen en legt ze op een rijtje neer. De kinderen mogen hun werkjes laten zien en het werkje wordt verzameld in een knutselboek dat zij later, wanneer de kinderen naar de basisschool gaan, meekrijgen.

De activiteiten die in het voorgaande voorbeeld worden genoemd prikkelen de kinderen op zowel creatief, als intellectueel en lichamelijk gebied. Daarbij wordt het voor de kinderen leuk omdat de activiteiten gekoppeld zijn aan een thema (herfst) dat aansluit bij de actuele beleefwereld van de kinderen. De kinderen mogen zelf bepalen wat ze met de materialen doen. Dit zorgt ervoor dat ze zelf regie hebben in welke persoonlijke talenten zij ontwikkelen.

2.3 Sociale competenties

Het derde basisdoel heeft als kern het geven van de gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie. Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen of oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Het aanleren van sociale competenties zorgt ervoor dat kinderen op latere leeftijd goed met sociale situaties en verwachtingen kunnen omgaan.

Bij Prins Heerlijk wordt er aan de sociale competenties bij kinderen gewerkt door:

- een afwisselend activiteiten aanbod zodat er veel situaties ontstaan waarbij kinderen leren samen spelen, leren delen en leren interactie met elkaar te hebben.
- gevoelens van kinderen te herkennen en te erkennen. We helpen hen deze gevoelens onder woorden te brengen en uiting te geven. Zo leren zij hun emoties te reguleren.
- ervoor te zorgen dat er een positieve sfeer hangt op het kinderdagverblijf. Ieder kind is welkom en heeft zijn plekje in de groep.

Tijdens het buiten spelen zit Sophie op de fiets. Marie ziet dit en wil ook op de fiets. Ze loopt naar Sophie toe en geeft haar een zetje. Sophie valt van de fiets en is verdrietig. De pedagogisch medewerker loopt naar hen toe. "Marie dat is niet lief voor Sophie, zij zat op de fiets en nu moet Sophie huilen, we kunnen Sophie vragen of jij ook op de fiets mag". De pedagogisch medewerker neemt Sophie bij zich en troost haar. "Het is goed Sophie, je mag even verdrietig zijn, als dit gebeurt mag je "stop hou op" zeggen tegen Marie". Dan helpt de pedagogisch medewerker Sophie en Marie het goed te maken.

In dit voorbeeld leert de pedagogisch medewerker Sophie en Marie om te gaan met een conflict. De pedagogisch medewerker legt Marie uit dat het niet de bedoeling is een zetje te geven en waarom. Ze helpt Marie op alternatieve wijze om te gaan met hetgeen ze wilt (“we kunnen Sophie vragen of jij ook op de fiets mag”) Daarnaast leert de pedagogisch medewerker Sophie, voor zichzelf op te komen (door het zeggen van: “stop hou op”). Als laatste helpt de pedagogisch medewerker bij het goedmaken.

2.4 Overdracht van normen & waarden

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken. Op de kinderopvang maakt een kind deel uit van een bredere context in de samenleving dan alleen in het gezin. Kinderen komen hier in aanraking met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom, in aanvulling op de socialisatie in het gezin, eigen mogelijkheden tot cultuuroverdracht. In een groep doen zich relatief veel ‘leermomenten’ voor. De reactie van de pedagogisch medewerkers speelt hierin een cruciale rol. Niet alleen kunnen zij uitleg geven over de grenzen van goed en slecht, van wel en niet mogen en van anders en niet anders, maar zij fungeren ook als rolmodel voor ouders en kinderen. Bij Prins Heerlijk wordt deze taak serieus genomen.

Bij Prins Heerlijk wordt er aan de overdracht van normen en waarden gewerkt door:

- het hanteren van een vast dagritme waarbij de regels en omgangsnormen voor de kinderen duidelijk en bekend zijn.
- regels en omgangsvormen worden regelmatig herhaald en uitgelegd, zodat zij het leren begrijpen.
- er op toe te zien dat regels en omgangsvormen worden nageleefd. We wijzen elkaar en kinderen (op vriendelijke en respectvolle wijze) op de afspraken en grijpen in als dit niet wordt nageleefd.

Rond 12.30 luidt de pedagogisch medewerker de bel. Dit is het signaal dat de kinderen mogen opruimen en aan tafel kunnen gaan voor de lunch. Aan tafel krijgt iedereen een bord en een (kinder-)mes. Kinderen mogen zelf kiezen welk beleg zij op hun boterham willen. De enige afspraak hierbij is dat de eerste boterham belegd wordt met iets hartigs. Nadat zij hebben gekozen helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen zelf hun boterham te smeren. Als iedereen een gesmeerde boterham heeft wordt er een liedje gezongen en daarna mag iedereen beginnen met eten.

In dit voorbeeld komen duidelijke normen naar voren die tijdens het tafelmoment worden gehanteerd. Zo is een norm dat iedereen zelf beleg mag kiezen maar wel eerst iets hartigs kiest. Deze norm wordt gehanteerd omdat gezondheid een belangrijke waarde van onze cultuur is. Gezonde eetgewoonten (zoals het niet alleen zoet broodbeleg kiezen) worden daarom aangeleerd. Een andere norm die in het voorbeeld naar voren komt is het gelijktijdig starten met eten. Dit wordt gedaan zodat er bewust rust en tijd wordt genomen voor een eetmoment.

3. Veiligheid en gezondheid

Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen op Prins Heerlijk te waarborgen zijn er verschillende beleidsdocumenten ontwikkeld. Van alle pedagogisch medewerkers wordt geacht deze te kennen, te herhalen en te evalueren. In het beleidsplan veiligheid en gezondheid staan alle risico's met betrekking tot deze onderwerpen vastgelegd. Op basis van deze risico's zijn er verschillende protocollen ontwikkeld om deze risico's te minimaliseren of zelfs weg te nemen. Tijdens vergaderingen, oefeningen in de dagelijkse praktijk en pedagogische coaching wordt de kennis van deze protocollen getraind en geëvalueerd. Pedagogisch medewerkers hebben ook een actieve rol in de vorming van de protocollen, met name in de evaluatie hiervan.

3.1 Fysieke veiligheid

Ieder kind bij Prins Heerlijk heeft recht op een veilige omgeving die mogelijkheden tot ontwikkeling biedt. Dit betekent dat er altijd op zoek wordt gegaan naar de juiste balans tussen de fysieke veiligheid en de uitdaging die kinderen nodig hebben. Prins Heerlijk heeft verschillende richtlijnen en protocollen die de fysieke veiligheid van de kinderen waarborgt, zoals het "protocol veilig slapen", het "protocol uitstapjes", het "protocol zieke kinderen" en het "protocol prik-, bijt- en snijaccidenten".

3.2 Sociale veiligheid

Onder de sociale veiligheid wordt de bescherming of het zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door menselijk handelen, verstaan. Voor Prins Heerlijk is het van belang dat alle pedagogisch medewerkers weten hoe te handelen om de sociale veiligheid van kinderen, maar ook van onszelf en ouders te waarborgen. Hiervoor heeft Prins Heerlijk, net als voor de waarborging van de fysieke veiligheid, verschillende protocollen en beleidsplannen ontwikkeld zoals: een "gedragscode", het "vier-ogen principe", het "protocol vermissing kind" en het "protocol grensoverschrijdend gedrag".

3.3 Hygiëne

Hygiëne is een belangrijk onderdeel van de fysieke veiligheid waar kinderen recht op hebben. Ouders moeten er zeker van kunnen zijn dat zij hun kind achterlaten in een schone ofwel hygiënische omgeving. Voor de waarborging van een goede hygiëne op Prins Heerlijk staan er afspraken in de volgende protocollen: de "algemene hygiëne regels", het "protocol handen wassen" en het protocol "zieke kinderen".

3.4 Meldcode kindermishandeling

Prins Heerlijk is alert op de signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling en werkt hiervoor met de "algemene meldcode kindermishandeling". Dit is een algemeen beschreven procedure die doorlopen wordt bij signalen van mishandeling en die pedagogisch medewerkers helpt aan de hand van vijf stappen te bepalen of er een melding gedaan moet worden. Alle medewerkers dienen de app van de meldcode op hun telefoon te hebben staan. Deze biedt ondersteuning bij de te ondernemen stappen.

De 5 stappen van de meldcode zijn:

1. De signalen in kaart brengen
2. Overleg plegen met een collega of leidinggevende
3. In gesprek gaan met ouder en/of kind
4. Wegen
5. Beslissen: wel of geen melding maken.

3.5 Vier-ogen-principe

In juni 2013 is het wettelijk verplicht gesteld het “vier ogen principe” te hanteren. Dit principe stelt dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of -luisteren met de pedagogisch medewerker, zodat de veiligheid van de kinderen wordt gewaarborgd. Het principe staat verder uitgewerkt in het “protocol vier ogen”. De afspraken die concreet worden gehanteerd zijn:

- Pedagogisch medewerkers zijn zo veel mogelijk “samen” in de ruimte, waarbij de ander altijd gehoord of gezien kan worden.
- Af te sluiten ruimtes, zoals de slaapkamer van de babygroep, zijn voorzien van een babyfoon of de deuren worden opgelaten.
- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de slaapkamer is bij de kinderen, blijft de deur open.
- Tijdens openings- en sluitingstijden, wanneer pedagogisch medewerkers alleen aanwezig kunnen zijn op de groep, dienen ouders als tweede paar ogen of oren. Ouders zijn in het bezit van de toegangscode dus kunnen onaangekondigd binnenkomen.
- Er wordt gestreefd naar een open en vertrouwd werkklimaat. Van medewerkers wordt verwacht dat zij elkaar hier op aanspreken. Een open en vertrouwd werkklimaat zorgt er voor dat het gemakkelijk is bij elkaar op de groep binnen te lopen.
- Prins Heerlijk is voorzien van vier camera’s gericht op de hal beneden en de algemene speelruimten. De camera beelden zijn direct te zien op een televisiescherm, aanwezig in de groepsruimten. Hierdoor heeft de babygroep zicht op de peutergroep en andersom.

4. Kwaliteit

4.1 Professionaliteit pedagogisch medewerkers

Prins Heerlijk stelt duidelijke eisen aan de professionaliteit van de pedagogisch medewerkers. Zij zijn namelijk degene die dagelijks met de kinderen omgaan en dus is het belangrijk dat ouders er op kunnen vertrouwen dat de pedagogisch medewerkers professioneel handelen, voldoen aan de wettelijke kwalificatie-eisen met minimaal een diploma op PW3-niveau en met passie hun vak beoefenen.

Verder staat de onderlinge samenwerking met elkaar en ouders hoog in het vaandel. Samen zorg je voor de kwaliteit van de dienst en daarom moet iedereen de ruimte krijgen voor input en creativiteit. Van de pedagogisch medewerkers bij Prins Heerlijk wordt daarom verwacht dat zij een kritische houding kunnen aannemen, open staan voor feedback en vooral met elkaar de zorg voor de kinderen zo goed mogelijk maken. Wanneer pedagogisch medewerkers met ideeën komen, wordt hier serieus mee omgegaan en bekeken wat de mogelijkheden zijn. Geen enkel idee is gek!

De taken van een pedagogisch medewerker 0-4 jaar bestaan uit kerntaken gericht op het contact met kind en ouder, kerntaken die horen bij het beroep en kerntaken die te maken hebben met het functioneren in een professionele organisatie. Hieronder volgen de kerntaken van een pedagogisch medewerker. Onderliggende werkzaamheden worden besproken met medewerkers zelf en zijn o.a. terug te vinden in de CAO kinderopvang.

1. Zorg dragen voor emotioneel welbevinden en veiligheid van kinderen
2. Zorg dragen voor lichamelijke welbevinden en veiligheid van kinderen
3. Steunen en stimuleren van de ontwikkeling van competenties van kinderen
4. Steunen en stimuleren van spelen en leren van kinderen
5. Het gedrag van kinderen beïnvloeden
6. Een samenwerkingsrelatie met ouders realiseren
7. Samenwerking met collega's en omgeving realiseren
8. Bewaken van en werken aan de kwaliteit van het eigen werk en dienstverlening van de organisatie.
9. Je vak eigen maken

Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Prins Heerlijk heeft een eigen pedagogisch beleidsmedewerker/coach in dienst. Deze beleidsmedewerker/coach heeft als taak bij te dragen aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit op de locatie en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Als pedagogisch coach zet zij verschillende vormen van coaching in om dit doel te bewerkstelligen. De uitwerking hiervan staat beschreven in het "beleidsplan pedagogische coaching". Als pedagogisch beleidsmedewerker zorgt zij er voor dat het beleid steeds wordt geëvalueerd en bijgewerkt. Ook de uitvoering hiervan staat in dat beleidsplan beschreven. Omdat het wettelijk aantal verplichte uren voor deze taken gebaseerd is op het aantal FTE in dienst en het aantal locaties dat een kinderdagverblijf heeft, kiest Prins Heerlijk er voor deze taken in één functie te combineren. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach wordt zelf ondersteund door een externe pedagogisch coach en heeft een aantal uren beschikbaar voor opleiding.

Opleidingen en stagiaires

Regelmatig worden de medewerkers op de groep ondersteund door stagiaires of BBL'ers. Een BBL'er is iemand die een werk- leertraject volgt, wat betekent dat de medewerker naast het werken op de groep, een opleiding volgt. Prins Heerlijk zet stagiaires en BBL'ers in conform de richtlijnen die beschreven staan in de CAO kinderopvang. Onderstaande tabel wordt gehanteerd voor de BBL'ers:

Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1 Overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/SPW-4	Oplopend van 0% tot 100%	* Conform de leerjaren en voortgang in geval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 vast op basis van informatie van de opleidingseisen van de praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2 Overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/SPW-4	100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 2 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding	NVT
Fase 3 Diploma SPW-3	100%	NVT	NVT

Iedere stagiaire en BBL'er krijgt een praktijkbegeleider en praktijkbeoordelaar toegewezen. De praktijkbegeleider is een van de vaste pedagogisch medewerkers die naast de BBL'er of stagiaire op de groep werkt. De functie van praktijkbeoordelaar wordt ingevuld door de pedagogisch coach die de desbetreffende medewerker in een overkoepelend leertraject begeleidt en toetsen van de BBL'er of stagiaire beoordeeld.

Wanneer een stagiaire of BBL'er bij Prins Heerlijk start, beginnen wij met het volgen van een stappenplan waarmee de taken van de betreffende medewerker steeds verder worden uitgebreid. De praktijkbegeleider beoordeelt of de stagiaire/ BBL'er toe is aan de taken in de volgende stap. De taken in het stappenplan zijn gebaseerd op de werkzaamheden en professionaliteit die verwacht mag worden van een volwaardig pedagogisch medewerker. Hierin is gezocht naar een logische opbouw. Stap 1,2 en 3 behoren tot het eerste leerjaar van een BBL student en stap 4 en 5 tot het tweede leerjaar. Voor stagiaires geldt dat zij in ieder geval stap 1,2 en 3 volledig dienen te beheersen om hun stage tot een goed einde te volbrengen. Hieronder volgt het faseplan:

Stap 1	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderen leren kennen: de medewerker weet wie het kind is, herkent persoonsgegevens en kan hiermee omgaan door tijdens speelmomenten met hen om te gaan. • Ouders leren kennen: de medewerker weet wie de ouders zijn van elk kind en maakt af en toe een praatje met hen of zegt hen gedag. • Schoonmaakwerkzaamheden: de medewerker weet welke schoonmaaktaken er zijn en kan deze gestructureerd en goed uitvoeren • Pedagogische basisdoelen: de medewerker kent de pedagogische basisdoelen en weet wat deze betekenen. • Samenwerking: de medewerker kan in teamverband te werken en d.m.v. goede communicatie met haar collega's samen te werken.
--------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Openen en sluiten: de medewerker weet welke taken er moeten worden uitgevoerd bij het openen en sluiten van de groepen.
Stap 2	<ul style="list-style-type: none"> • Overdracht naar ouders: de medewerker voert een gemakkelijke overdracht met ouders uit onder begeleiding van een vaste medewerker. • Personeelsbeleid: de medewerker kent de omgangsregels en afspraken uit het personeelsbeleid.
Stap 3	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van activiteiten: de medewerker kan activiteiten met een klein groepje (2 a 3 bij de baby's en 5 a 6 bij de peuters) kinderen organiseren en uitvoeren en de kinderen hierin juist begeleiden. • Kennen van rituelen: de pedagogisch medewerker kent de gewoonten en rituelen van Prins Heerlijk zoals het vieren van een feestje, het nemen van afscheid en de gewoonten bij een tafelmoment of toiletmoment. • Uitvoeren van tafelmoment: de medewerker kan een klein groepje (3 a 4 bij baby's en 5 a 6 bij peuters) kinderen een tafelmoment begeleiden onder begeleiding van een vaste medewerker • Uitvoeren van verschonen/toiletmoment: de medewerker kan een kind verschonen en met 1 à 2 kindjes een toiletmoment begeleiden onder begeleiding van een vaste medewerker. • Pedagogisch beleidsplan: de medewerker heeft zich ingelezen in het algemeen pedagogisch beleidsplan en kent de visie van Prins Heerlijk, kan de pedagogische basisdoelen benoemen en omschrijven, kent de afspraken en regels van Prins Heerlijk en kent de kerntaken van een pedagogisch medewerker. De medewerker weet dit ook in de praktijk te brengen. • Veiligheid en gezondheid: de medewerker heeft zich ingelezen in het beleidsplan veiligheid en gezondheid en kent de risico's, regels en afspraken m.b.t. de veiligheid en de gezondheid. Ze hanteert deze regels en afspraken ook in haar werk op de groep. • De app: de medewerker weet hoe zij kinderen aan- en afmeldt, waar de bijzonderheden van kinderen staan genoteerd en hoe de chat/dagboek functie werkt.
Stap 4	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandig verschoon- tafel en speelmomenten uitvoeren: de medewerker kan zonder begeleiding verschoon- tafel- en speelmomenten uitvoeren met de kinderen en de juiste overgang hiertussen organiseren en begeleiden. • Verdieping in extra taken: de medewerker verdiept zich in de extra taken van een pedagogisch medewerker zoals het mentorschap, bestel- en boodschappenlijsten, het uitvoeren van kind-gesprekken en invullen van overdrachtsformulieren, het observeren en signaleren van bijzonderheden en hierop een plan maken.
Stap 5	<ul style="list-style-type: none"> • Overdrachten en kind-gesprekken: De medewerker kan een overdracht of kind-gesprek zelfstandig met een ouder voeren (de medewerker voert dit tot het einde van haar opleiding onder begeleiding uit). In dit gesprek kan de medewerker advies en informatie geven om kinderen en ouders te ondersteunen in de opvoeding. • Kind volg systeem: de medewerker kan een kind volg systeem zelfstandig invullen (de medewerker voert dit tot het einde van haar opleiding onder begeleiding uit). • Eigen visie: de medewerker kan een eigen visie op opvoeden ontwikkelen. • Stimuleren van ontwikkeling: de medewerker weet hoe zij de taalvaardigheid, motoriek, rekenvaardigheid en de sociale- en emotionele ontwikkeling van een kind kan stimuleren en kan hier bijpassende activiteiten en leermomenten voor creëren.

	<ul style="list-style-type: none"> • Participeren in beleidsontwikkeling: de medewerker heeft een kritische blik op beleid- en protocollen en kan nodige aanpassingen signaleren en kenbaar maken. • Begeleiden van ontwikkeling: de medewerker weet hoe zij kinderen kan begeleiden bij het vormen van normen & waarden, in de omgang met andere kinderen, het ontwikkelen van zelfstandigheid en het omgaan met belangrijke levensgebeurtenissen.
--	---

Evaluatie cyclus pedagogisch medewerkers

De kwaliteit van de kinderopvang heeft grote invloed op het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Aandacht voor kwaliteit is voor Prins Heerlijk dus vanzelfsprekend. Waar onder andere de kwaliteit van de opvang door wordt gecreëerd, is de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers. Prins Heerlijk heeft daarom ook aandacht voor hun ontwikkeling. In plaats van vastgestelde momenten voor functioneringsgesprekken, krijgen pedagogisch medewerkers zelf de regie deze aan te geven. Bij het evalueren op hun handelen, leerdoelen formuleren en leerdoelen evalueren, worden zij ondersteund door de pedagogisch coach. Van het leertraject dat de pedagogische medewerkers volgen, waarborgt de pedagogisch coach de verslaglegging.

4.2 Omgang met ouders

De ouders zijn primair verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kinderen. Deze zorg wordt gedurende de tijd dat het kind op het kinderdagverblijf verblijft door de pedagogisch medewerkers overgenomen. Daarom is het van belang dat ouders zich gehoord voelen en de gelegenheid krijgen om hun wensen met betrekking tot de verzorging en opvoeding van hun kind over te dragen aan de pedagogisch medewerkers. Er wordt hiervoor op een aantal zaken gelet, namelijk: het intakegesprek en het wenproces, de warme en persoonlijke overdracht bij het halen en brengen, de digitale communicatie via de ouderapp Konnect, een nauwe samenwerking met de oudercommissie, het kind-gesprek en het klachtenreglement.

Intake en wenprocessen

Voordat een kind officieel is aangemeld voor de opvang kunnen ouders via de website van Prins Heerlijk een rondleiding aanvragen. Bij de rondleiding krijgen nieuwe ouders alle (belangrijke) informatie over Prins Heerlijk te horen en mogen zij een kijkje nemen op het kinderdagverblijf. Voor Prins Heerlijk is het van belang dat de opvang goed voelt. Hier worden ouders bewust op gewezen.

Wanneer een nieuw kindje is aangemeld, treedt het wen- en startproces in werking. Voor het krijgen van een vertrouwd gevoel is het belangrijk dat ouders en hun kind de tijd krijgen om te wennen aan het kinderdagverblijf. Daarom onderneemt Prins Heerlijk hier een aantal stappen voor. Allereerst wordt er voorafgaand aan de start van de opvang een intakegesprek gepland. Dit gesprek wordt gevoerd door een vaste leidster (het liefst de toekomstige mentor) van de groep. Tijdens dit gesprek worden ouders geïnformeerd over de werkwijze, de groep en het kinderdagverblijf in het algemeen. Daarnaast hebben ouders de mogelijkheid alle bijzonderheden van hun kind te bespreken. Na het gesprek krijgen ouders een informatieve brief over de opvang mee, zodat zij alles kunnen nalezen.

Naast het intakegesprek krijgen ouders de mogelijkheid hun kindje op de groep te laten 'wennen'. Ouders mogen kosteloos hun kind met een duur van maximaal één dagdeel op de groep achterlaten. Indien gewenst kan er een langere wenperiode worden afgesproken. Pedagogisch medewerkers nemen extra de tijd om ouders en kind vertrouwd te laten voelen en zorgen voor een ontspannen en open sfeer.

Het wenproces treedt ook in werking wanneer een kind van de babygroep naar de peutergroep overgaat. De pedagogisch medewerkers maken zelf een inschatting wat nodig is voor een kind om de overgang goed te laten verlopen en communiceren hier open over met ouders. Het wenproces vindt plaats in fases. Eerst gaat een kind een paar keer meespelen op de peutergroep. Als dit goed gaat doet hij of zij ook de eet- en drinkmomenten mee. Zo wordt het wennen op de peutergroep opgebouwd tot de overgangsdatum (nadat een kind anderhalf is geworden) en vanaf dan zal het kind ook gaan slapen op de peutergroep. De precieze overgangsdatum is afhankelijk van de leeftijdsopbouw en de beschikbaarheid van dagen op de groep. De pedagogisch medewerkers van de babygroep zorgen voor een goede overdracht naar de peutergroep. Alle spullen worden zorgvuldig overgedragen, er wordt een overgangsformulier ingevuld en de ouders worden (wanneer dit nog nodig is) voorgesteld aan de vaste leidsters van de peutergroep.

Bij het wenproces van de babygroep naar de peutergroep wordt er bewust gekozen voor een lange aanloop. Prins Heerlijk ziet het team en de kinderen namelijk als 'één familie' en wordt er zo min mogelijk gedacht in verschillende groepen. Veelal kennen de kinderen de pedagogisch medewerkers van de peutergroep al een beetje en zo hoeft de overgang niet groot te zijn.

Persoonlijke overdracht

Bij het brengen en halen hebben ouders de mogelijkheid om face-to-face informatie uit te wisselen over hun kind. Voornamelijk is het bij het brengen van belang dat ouders de ruimte krijgen om te vertellen over hun kind en bij het halen zorgen de pedagogisch medewerkers voor de informatieoverdracht. Voor pedagogisch medewerkers is het prettig om te weten hoe het met een kind gaat en of er iets speelt. Dit kan namelijk van invloed zijn op de gesteldheid van een kind en heeft dus invloed op de zorg en verzorging die de pedagogisch medewerkers geven. Naast het contact bij het halen en brengen hebben ouders natuurlijk de mogelijkheid tussendoor te bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat.

Uit veiligheidsoverwegingen geven de pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk kinderen niet zonder toestemming van ouders mee aan derden. Wanneer een kind niet door zijn of haar eigen ouder wordt opgehaald, is het van belang dat ouders de pedagogisch medewerkers hiervan op de hoogte stellen. Derden dienen een kind dan op te halen met een geldig legitimatiebewijs en ouders kunnen een foto van de desbetreffende persoon op de app plaatsen, zodat de pedagogisch medewerkers weten wie er komt. De overdracht wordt gedaan met degene die het kind komt halen. Natuurlijk zijn ook dan de ouders vrij om te bellen wanneer zij graag alsnog een eigen overdracht ontvangen.

Digitale communicatie

Naast persoonlijk contact met ouders maakt Prins Heerlijk gebruik van een digitale omgeving genaamd: Konnect. Ouders hebben via internet of het downloaden van de app toegang tot deze afgeschermdede omgeving. In de app kunnen de pedagogisch medewerkers o.a. verhaaltjes schrijven in het dagboek en foto's uploaden. De pedagogisch medewerkers schrijven iedere dag in een dagboek over de ontwikkeling, de belevenissen en het ritme van een kind. De verhaaltjes op de babygroep zijn veelal meer gericht op de verzorging en op de peutergroep wat minder. Dit is omdat het globale dagritme van de peuters over het algemeen hetzelfde is en bij de baby's nog meer de eigen ritmes worden gevolgd. Daarnaast wordt ernaar gestreefd iedere dag foto's te plaatsen. Het groepslogboek fungeert als een chatfunctie waar ouders zelf ook berichten in kunnen plaatsen. Zo heeft een ouder niet alleen de mogelijkheid om te bellen wanneer er informatie gedeeld moet worden maar kunnen zij ook met de pedagogisch medewerkers chatten.

Verder kunnen ouders ook andere informatie ontvangen en delen via de app. Zo wordt er bijvoorbeeld over kinderziekten, feestdagen of andere bijzonderheden gecommuniceerd middels een

nieuwsbericht, wordt het kind volg systeem van een kind hierin gedeeld en kunnen ouders ruil- en extra dagen aanvragen.

Konnect is niet de enige digitale weg waar Prins Heerlijk informatie deelt. Alle algemene informatie over de dienstverlening en beleidsdocumenten zoals dit algemeen pedagogisch beleidsplan is te vinden op de website: www.kdv-prinsheerlijk.nl.

Kind-gesprek

Op verzoek wordt ouders de gelegenheid geboden om in gesprek te gaan met de mentor van hun kind om over de ontwikkeling en het welzijn van hun kind te spreken. Het kindvolgsysteem vormt hiervoor de leidraad. Daarnaast is er de gelegenheid om tijdens dit gesprek de dienstverlening van Prins Heerlijk te bespreken. Via deze weg kan de behoeften van ouders worden bijgehouden en geëvalueerd. Dit is van belang voor de kwaliteit van de opvang.

Overdracht naar het basisonderwijs

Wanneer een kindje doorstroomt naar het basisonderwijs streven wij er naar deze overgang zo gemakkelijk mogelijk te maken. Kinderen op Prins Heerlijk worden daarom voorbereid op de basisschool door het er over te hebben en door de laatste dagen op de Prins samen af te tellen. Op de laatste dag van het desbetreffende kind, vieren wij een afscheidsfeest waarbij ouders ook zijn uitgenodigd. Het kind krijgt een gemaakte "schooltas" mee met daarin de knutselmap van het kind en een cadeautje. Aan het einde van het feest, wordt het kindje uitgezwaaid met alle medewerkers en kinderen van de Prins. Hierdoor ontstaat er een grotere bewustwording van het afscheid.

De ouders kunnen voor het afscheid op Prins Heerlijk een laatste keer met de mentor in (kind-)gesprek oftewel een eindgesprek. De mentor bespreekt tijdens dit gesprek voor de laatste keer de kenmerken van het kind en het verloop van de ontwikkeling. Hiervoor vult de mentor van het kind een overdrachtsformulier in. Voor het invullen van het overdrachtsformulier is het kind-volgsysteem de leidraad. De ouders ontvangen na dit gesprek het overdrachtsformulier. Zij hebben de mogelijkheid dit overdrachtsformulier bij de toekomstige basisschool af te geven. Het gehele kind-volgsysteem kunnen ouders downloaden uit hun persoonlijke app. Ook dit kunnen zij, indien gewenst, overdragen aan de basisschool.

Oudercommissie

Wanneer ouders liever een ander spreken dan de medewerkers van Prins Heerlijk met betrekking tot de opvang of opmerkingen hebben over de gang van zaken, kunnen zij zich richten tot de oudercommissie. Prins Heerlijk streeft altijd naar een nauwe samenwerking met een oudercommissie. De oudercommissie behartigt de belangen van kinderen en ouders met betrekking tot de opvang. Zij hebben een adviserende rol over het pedagogisch beleid, veiligheid en gezondheid, openingstijden en de tarieven. Daarnaast vervult de oudercommissie een belangrijke taak in het evalueren van de uitvoering van het pedagogisch beleid. Alle bevoegdheden en de werkwijze van de oudercommissie staat beschreven in het 'Reglement oudercommissie'.

Klachtenreglement

Soms kan het zijn dat de dienstverlening niet naar behoren verloopt. Dat is zonde en wil Prins Heerlijk zo veel mogelijk voorkomen. Het liefst worden klachten persoonlijk en direct met pedagogisch medewerkers of het managementteam besproken. Dit kan mondeling, telefonisch of via de mail. Als er echter niet de ruimte wordt gevoeld om dit met het team van Prins Heerlijk te bespreken, kan een ouder zich richten tot het klachtenloket. Een ouder dient dan een officiële klacht in via www.klachtenloket-kinderopvang.nl. De regels die de geschillencommissie hanteert, zijn vastgelegd in een klachtenreglement. Verder is in dit klachtenreglement te lezen hoe de behandeling

van een geschil in zijn werk gaat, hoe de commissie is samengesteld, welke termijnen er in acht genomen moeten worden etc.

4.3 Omgang met kinderen

Interactievaardigheden

In de communicatie en omgang met kinderen maken de pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk gebruik van de zes interactievaardigheden. Door het bewust inzetten van deze vaardigheden zorgen zij ervoor dat de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven worden nagestreefd, op de manier die bij de pedagogische visie staat beschreven. De pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk worden in deze interactievaardigheden getraind en gecoacht door de pedagogisch coach. Daarnaast komen de interactievaardigheden gestructureerd aan de orde tijdens vergaderingen en overleggen zodat deze actief in het geheugen blijven. Prins Heerlijk streeft ernaar de pedagogisch medewerkers opties aan te reiken cursussen en trainingen te volgen die de kennis en kunde op dit vlak vergroten. Hieronder worden de zes interactievaardigheden kort uitgelegd.

Sensitieve responsiviteit

Met sensitieve responsiviteit wordt bedoeld dat pedagogisch medewerkers bewust omgaan met de signalen die een kind afgeeft. Door goed te kijken naar een kind en signalen op te pikken kunnen zij op de juiste manier reageren. Het is belangrijk dat een kind zich gehoord en gezien voelt om zich emotioneel veilig te voelen. Een kind voelt zich op deze manier begrepen. Vanuit een emotioneel veilige situatie kan een kind zich verder ontwikkelen.

Respect voor autonomie

Een pedagogisch medewerker heeft respect voor de autonomie als zij kinderen erkent als individuen en hen de ruimte geeft om zich te ontwikkelen op eigen manier en eigen tempo. De pedagogisch medewerker biedt kinderen de mogelijkheid om de uitdaging aan te gaan en zelf oplossingen te vinden. Zij stimuleren hen het zelf te doen.

Structureren en grenzen stellen

Met structuur en grenzen weten kinderen waar ze aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht. Pedagogisch medewerkers zorgen er op respectvolle manier voor dat kinderen weten aan welk kader zij zich moeten houden. Ze maken verwachtingen duidelijk en leren positieve gedragswijzigingen aan.

Praten en uitleggen

De wereld om ons heen wordt begrijpelijk door praten en uitleggen en voor kinderen valt er nog veel te leren. Doordat pedagogisch medewerkers benoemen wat ze doen, waarom ze iets doen, wat ze zien en wat een kind wel en niet mag doen, leert een kind de wereld om zich heen kennen. Hierdoor krijgen kinderen beter grip op situaties en kunnen zij zich gemakkelijker veilig voelen. Bij praten en uitleg geven is het belangrijk aan te sluiten op de interesse en het begripsniveau van kinderen.

Begeleiden van interacties

Niet alleen is het van belang dat kinderen zich veilig en vertrouwd voelen bij de pedagogisch medewerkers, ook bij elkaar moeten kinderen zich veilig voelen. Daarom is het van belang dat de pedagogisch medewerkers de interacties tussen de kinderen begeleiden. Dit doen zij door o.a. te ondersteunen en te helpen bij interacties (zowel bij positieve als negatieve interacties) door praten en uitleg te geven, complimenten te geven en gevoelens te uiten. Verder kan het aanhouden van structuur en rituelen ook helpen bij het begeleiden van interacties. Door structuur en rituelen weten kinderen namelijk waar ze aan toe zijn en wat ze dus van elkaar kunnen verwachten.

Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering is het van belang dat pedagogisch medewerkers acties ondernemen om kinderen te stimuleren hun kennis en vaardigheden te vergroten. Dit doen zij door kansen te creëren tijdens speel- en verzorgingsmomenten en activiteiten aan te bieden. Zonder hen te overvragen proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen uit te dagen om iets nieuws te proberen.

Communicatie

In de communicatie met kinderen gebruiken pedagogisch medewerkers de methodiek van Thomas Gordon, oftewel de "Gordonmethode". De Gordonmethode is gericht op luisteren naar het kind en duidelijk communiceren op basis van gelijkwaardigheid en respect. De Gordonmethode streeft naar communicatie waarin respect voor elkaars meningen en behoeften centraal staan en waarin conflicten zo worden opgelost dat niemand het gevoel heeft dat hij verliest. Twee belangrijke aspecten van de Gordonmethode die bij Prins Heerlijk worden toegepast zijn: "actief luisteren" en de "ik-boodschap".

Actief luisteren

Actief luisteren is luisteren met volle aandacht, zonder oordeel, waarbij de luisteraar door haar reacties laat merken dat zij begrijpt wat er in de ander omgaat. Pedagogisch medewerkers proberen dus het gevoel van een kind te reflecteren en zo het kind zich begrepen of gehoord te laten voelen. Bijvoorbeeld door te zeggen: "Je bent boos op hem he?" "Je hebt pijn he? Dat is ook niet leuk". Vaak wordt een kind daardoor al direct een stuk rustiger ook al is het probleem (nog) niet opgelost.

Ik-boodschap

Door middel van de "ik-boodschap" te gebruiken, kan een boodschap zo worden overgebracht zonder dat het kind zich gekwetst voelt of dat de relatie wordt geschaad. Pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk wordt zo veel mogelijk aangeleerd deze "ik-boodschap" te gebruiken. Bij een ik-boodschap geef je je eigen gevoelens en wensen weer en geef je geen commentaar op de ander. Bij een jij-boodschap wordt vaak een oordeel over de ander gegeven.

Voorbeeld

Sara gooit met LEGO door de kamer.

Ik-boodschap:

Sara, als je de LEGO door de kamer gooit, wordt het hier een rommel en dat vind ik niet fijn.

Jij-boodschap:

Sara, wat heb je er weer een rommeltje van gemaakt!

Een optimale ik-boodschap bestaat uit drie delen: Het gedrag van het kind, je eigen gevoel en de gevolgen die het gedrag heeft. In het voorgaande voorbeeld zijn de drie delen als volgt terug te zien:

"Sara, als je de lego door de kamer gooit" = Het gedrag van het kind

"wordt het hier een rommel" = het gevolg van het gedrag

"dat vind ik niet fijn" = mijn gevoel

(Niet) corrigeren en belonen

Er zijn vele onderzoeken geweest naar de methodiek van corrigeren en belonen. Deze onderzoeken geven wisselende uitkomsten in effectiviteit en werkzaamheid. Prins Heerlijk kiest er voor een opvoeding na te streven met ruimte voor het kind waarin corrigeren en belonen zo min mogelijk een rol spelen. Door kinderen de ruimte te bieden om 'nee' te kunnen zeggen of zelf te laten kiezen, krijgen zij meer het gevoel zelf de regie hebben. Door uitleg te geven en voor te doen kunnen kaders

worden gevormd en door de ruimte te geven aan emoties voelen kinderen zich gehoord en hebben zij minder de drang grenzen op te zoeken. Negatief gedrag wordt zoveel mogelijk omgebogen naar ander (meer positief) gedrag en de pedagogisch medewerkers zijn alert op hetgeen een kind daadwerkelijk vraagt met zijn of haar gedrag. Het ombuigen doen pedagogisch medewerkers door bijvoorbeeld meer keuzemogelijkheden te bieden, af te leiden of uitleg te geven. Wanneer kinderen het nodig hebben, kunnen pedagogisch medewerkers kinderen ook letterlijk uit de situatie halen en krijgen zij de ruimte hun emoties op andere wijze te uiten (even ergens anders in de ruimte te zitten of iets anders te doen).

Omgang met opvallendheden

Pedagogisch medewerkers maken de ontwikkeling van veel kinderen mee. Hierdoor hebben zij goed zicht op eventuele bijzonderheden in ontwikkeling. Ook uit het kindvolgsysteem dat de pedagogisch medewerkers bijhouden voor elk kind kan blijken dat er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling.

Allereerst heeft de pedagogisch medewerker de taak de bijzonderheden te signaleren en bespreekbaar te maken. Zij kunnen collega's en de leidinggevende van Prins Heerlijk benaderen. De mentor van het desbetreffende kind heeft de taak om dit met ouders te bespreken. Samen met ouders kunnen we zoeken naar een passende oplossing. Als bijzonder gedrag langer aanhoudt, kan een specifieke aanpak nodig zijn. Hiervoor kan een plan van aanpak worden opgesteld. Ouders worden te allen tijde betrokken in de te ondernemen stappen. In het plan van aanpak staat hoe we het kind (extra) ondersteunen en welke aanpak we toepassen. Na enige tijd (vastgestelde periode specifiek bepaald per plan van aanpak) evalueren we of het plan heeft gewerkt of dat een andere aanpak nodig is. Soms blijft een zorg bestaan en kan het nodig zijn om bijzonderheden te laten onderzoeken door een deskundige. In dat geval kan Prins Heerlijk doorverwijzen naar een passende instantie. Denk hierbij aan bijvoorbeeld fysiotherapie, logopedie, het consultatiebureau of de huisarts. Wanneer een kind dusdanige gedragsproblemen, ontwikkelstoornissen of lichamelijke/verstandelijke beperkingen heeft, kan Prins Heerlijk afwegen of de pedagogisch medewerkers wel de zorg kunnen bieden die het kind nodig heeft, en bepalen dat Prins Heerlijk niet de juiste plek is voor dat kind. Prins Heerlijk kijkt dan samen met ouders naar een andere, wel geschikte plek voor een kind.

5. Het kinderdagverblijf

Prins Heerlijk is geopend op werkdagen van 7:30 tot 18:30 en vangt binnen deze tijden kinderen van de leeftijd 0 tot 4 jaar op. Op nationale feestdagen en de week tussen kerst en oud & nieuw is Prins Heerlijk gesloten. In het gebouw is ruimte gecreëerd voor twee groepen, waarbij op de begaande grond een voortuin en achtertuin ook onderdeel zijn van het kinderdagverblijf. De groep op de eerste verdieping is voorzien van een ruim balkon met zonnewering. In totaal heeft Prins Heerlijk 134 m² binnenruimte en 95 m² buitenruimte ter beschikking. Daarmee voldoet Prins Heerlijk aan de wettelijke eisen van minimaal 3,5 m² binnenruimte en 3 m² buitenruimte per kind.

5.1 Groepsindeling

Babygroep

Op de babygroep kunnen maximaal 11 kinderen per dag terecht van de leeftijd 0 tot 2 jaar. Voor deze afbakening in leeftijd is gekozen omdat deze kinderen qua ontwikkelingsfasen goed bij elkaar passen en daarbij genoeg geboden kan worden om de kinderen uit te dagen in hun ontwikkeling. Ook is de groepsindeling op deze leeftijd gemakkelijk te hanteren met het BKR (beroepskracht-kind ratio) in het achterhoofd.

De ruimte voor de baby's bestaat uit een speelruimte met open keuken, een balkon en een aparte slaapkamer. In de speelruimte zijn verschillende hoeken ingedeeld die aansluiten op de behoeften van baby's. Zo zijn er verschillende rust- en speelhoeken met speelgoed afgestemd op de leeftijd, een bank waar flesjes kunnen worden gegeven en boekjes worden gelezen en er staat een grond-box aan de voorzijde van de ruimte bij het raam. Verder is de groep voorzien van een "muur-van-gezichten" met spiegel. Op deze muur van gezichten worden verschillende gezichten van etnische achtergronden getoond. Onderzoek suggereert namelijk dat vroege blootstelling aan diversiteit de kans dat kinderen vooroordelen ontwikkelen kan verkleinen. De spiegel maakt dat een kind zijn of haar eigen gezicht kan zien te midden van de groep, en onderdeel maakt van het geheel. In de groepsruimte is ook een "landscape table" geplaatst dat niet alleen fungeert als tafel om aan te eten en te knutselen, maar kinderen ook uitdaagt om te spelen en te verkennen met hun fantasie. Als laatste is er een hoek ingedeeld als verschoonhoek waar een commode is geplaatst. De slaapkamer is voorzien van 5 stapelbedjes (in totaal dus 10 bedjes) en één evacuatiebedje. Daarnaast is op de babygroep in de groepsruimte een hangwiegje geplaatst voor baby's die het nodig hebben af en toe te rusten. Dit biedt geborgenheid en een veilig gevoel. Al het meubilair voldoet aan de kwaliteitseisen voor de kinderopvang.

Peutergroep

Op de peutergroep kunnen maximaal 16 kinderen per dag terecht van de leeftijd 1,5 tot 4 jaar. Deze peutersruimte is voorzien van meerdere speelhoeken die veel uitdaging en stimulans bieden voor verschillende soorten spel, passend bij de leeftijd. Zo is er een autohoek, een keukentje, een verkleedhoek en een ballenbak. Verschillende hoeken van de groep kunnen ook tijdelijk worden ingericht passend bij een thema. De hoeken worden echter redelijk vrij ingedeeld, zodat dit ruimte laat voor de kinderen hun eigen fantasie te gebruiken. Ook hier is een muur-van-gezichten geplaatst en is een hoek in de groepsruimte ingedeeld als verschoonhoek voorzien van commode met trap. De voorzijde van de ruimte kan worden afgesloten door een schuifpui. Het gedeelte dat hiermee wordt afgesloten wordt gebruikt als slaapkamer. Voor ieder kind is een stretcher/matrasje beschikbaar. De achterkant van het gebouw is voorzien van grote schuifdeuren die volledig open kunnen worden gezet. Hierdoor kan de binnenruimte en buitenruimte met open deuren als één ruimte worden beschouwd. De buiten-speelruimten zijn voorzien van klimtoestellen een grote zandbak en een ijscokar (kleine zandbak). Verder zijn er verschillende fietsen, speelgoedauto's en ander materiaal om buiten mee te spelen. Als laatste heeft de benedenverdieping een kindertoilet met twee wc's en een wasbak gelegen in de hal.

5.2 Soort opvang

Dagopvang

Zoals eerder in dit hoofdstuk benoemd biedt Prins Heerlijk dagopvang op werkdagen van 7:30 tot 18:30. Om jonge kinderen snel vertrouwd te laten raken en omdat het wenproces langer duurt wanneer een kind minder vaak naar de dagopvang gaat adviseert Prins Heerlijk minimaal 2 dagen opvang per week op te nemen. Bij de aanvraag van de opvang kan alleen gekozen worden voor een hele dag opvang. Bij de hele dagopvang heeft een kind recht op opvang van 7.30 tot 18.30. Wanneer ouders hun kind precies brengen en halen, is aan hen zelf, maar ook hierbij adviseren wij vaste haal- en brengtijden. Het halen en brengen kan namelijk invloed hebben op de rust van de groep en wanneer een kind de gehele dag komt, kan hij of zij volledig meedoen in het dagprogramma.

Extra dagen of ruildagen

Bij Prins Heerlijk kunnen ouders vaste dagen in de week aanvragen. Dat wil zeggen, dat er iedere week op de aangevraagde dag een plekje gereserveerd wordt voor dat kind. Hierdoor kan er een planning gemaakt worden voor personeel en inventaris. Het kan zijn dat ouders een keer willen afwijken van de vaste dag in de week. Om aan deze wens te kunnen voldoen, is het mogelijk een ruildag of een extra dag aan te vragen. Dit moet via Konnect worden aangevraagd en door Prins Heerlijk worden goedgekeurd. Een extra dag wil simpelweg zeggen dat een dag extra, naast de vaste dagen, aangevraagd kan worden. Met een ruildag kan een gereserveerde dag worden geruild met een andere dag. Ruil- en extra dagen kunnen alleen binnen de maand via Konnect worden aangevraagd. Wanneer ouders toch al eerder willen aangeven een dag extra te willen opnemen of een dag te willen ruilen, kan dit via de mail worden gecommuniceerd. Echter, ruil- en extra dagen moeten via Konnect worden ingediend. Pas na het goedkeuren via Konnect, ben je als ouder verzekerd van deze plek. Ruildagen kunnen niet worden aangevraagd wanneer de vaste dagen samenvallen met een nationale feestdag. Ruildagen kunnen ook niet worden opgespaard. Dat wil zeggen dat de dag verschoven kan worden naar maximaal een maand voor de eigenlijke reguliere dag en maximaal een maand na de eigenlijke reguliere dag.

Stamgroepen en samenvoegen

Prins Heerlijk telt twee stamgroepen, één babygroep en één peutergroep. Dit betekent dat de babygroep direct als stamgroep voor baby's fungeert en de peutergroep als stamgroep voor de peuters. Kinderen kunnen niet worden ondergebracht bij een andere baby- of peutergroep.

Wanneer kinderen van de babygroep en peutergroep samen worden ondergebracht als één groep heet dit samenvoegen. Dit kan voorkomen bij de opening en sluiting van het kinderdagverblijf, of wanneer er dusdanig weinig kindjes aanwezig zijn op (één van) de groepen, dat het de ontwikkeling van de kinderen ten goede komt om bij de andere kindjes aanwezig te zijn.

Samenvoegen aan het einde- en begin van de dag komt voor wanneer er het op één van de groepen mogelijk is om met één medewerker op de dag te werken. Dit gebeurt momenteel op de vrijdag. Zowel de baby's en peuters worden op die momenten ontvangen en opgehaald van de peutergroep. Wanneer alle medewerkers in de ochtend aanwezig zijn (9.00) kan er worden gesplitst en is samenvoegen niet meer nodig. Om 17.00 wordt er weer samengevoegd zodat de vroege dienst naar huis kan gaan.

Gedurende de dag worden de groepen alleen samengevoegd wanneer er dusdanig weinig kindjes op een groep aanwezig zijn, dat het de ontwikkeling van het kind ten goede kan komen om bij de andere kindjes te zijn. Dit geldt wanneer er maar 1 of 2 kindje(s) van een van de groepen aanwezig is of wanneer er op beide groepen met 1 medewerker gewerkt kan worden. De pedagogisch medewerkers schatten tezamen in of het de ontwikkeling van de kinderen ten goede komt om

samen te voegen. Dit kan voorkomen tijdens vakantieperiodes of op de vrijdag wanneer er enkele kinderen zijn afgevallen van de lijst. De groepen worden samengevoegd op de groep waarvan de meeste kindjes aanwezig zijn. De baby's hebben altijd, dus ook wanneer de groepen zijn samengevoegd, de mogelijkheid om in het eigen bedje op de babygroep te slapen.

5.3 BKR en 3 uursregeling

Voor ieder kinderdagverblijf is het verplicht de BKR (beroepskracht-kind ratio) en de 3 uursregeling in acht te nemen. De BKR regelt de maximale groeps grootte in relatie tot het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers. Voor jonge baby's geldt een andere BKR dan voor kinderen van de peuterleeftijd. Hier wordt in de bezetting rekening mee gehouden. Omdat het kinderdagverblijf per dag langer open is dan een werkdag van een pedagogisch medewerker duurt en zij ook pauzes mogen houden, mag er op bepaalde tijden afgeweken worden van de BKR. Dit is vastgesteld in de 3 uursregeling waarin staat dat, de naam zegt het al, 3 uur per dag afgeweken mag worden van de BKR. Om deze redenen wordt er bij Prins Heerlijk met verschillende diensten gewerkt:

- Een vroege dienst van 7.30 tot 17.00, met een half uur pauze van 13.00 tot 13.30
- Een midden dienst van 8.15 tot 17.45 met een half uur pauze van 13.30 tot 14.00
- Een late dienst van 9.00 tot 18.30 met een half uur pauze van 14.00 tot 14.30

Wanneer er maar 2 medewerkers op de groep nodig zijn, vervullen zij een midden en een late dienst met beide een pauze van een half uur die tussen 13.00 en 14.30 wordt gehouden.

Door diensten in te delen volgens een vast rooster kan 's ochtends drie kwartier, aan het einde van de dag drie kwartier en gedurende de pauzes anderhalf uur (met twee medewerkers per groep een uur) afgeweken worden van het BKR. Daarmee blijft Prins Heerlijk binnen het gestelde maximum van 3 uur om af te wijken. Tussen 9.00 en 13.00 en tussen 14.30 en 17.00 wordt er in ieder geval niet afgeweken van de BKR.

Momenteel wordt er op Prins Heerlijk met het volgende aantal medewerkers per dag gewerkt:

- Op maandag werken er 2 leidsters op de babygroep en 3 op de peutergroep
- Op dinsdag werken er 3 leidsters op de babygroep en 3 op de peutergroep
- Op woensdag werken er 2 leidsters op de babygroep en 2 op de peutergroep
- Op donderdag werken er 2 leidsters op de babygroep en 3 op de peutergroep
- Op vrijdag werken er 1 leidster op de babygroep en 2 op de peutergroep

Wanneer de kind-aantallen per dag veranderen zal het aantal nodige medewerkers worden aangepast op basis van de regels die de BKR voorschrijft.

Wanneer er 3 medewerkers op de groep staan, vervullen zij tezamen een vroege, midden en late dienst. Wanneer er 2 medewerkers op de groep staan vervult de één een vroege dienst en de ander een late dienst. Wanneer er maar 1 medewerker op een groep nodig is, vervult deze medewerker een midden dienst en worden de groepen voor 9.00 en na 17.00 samengevoegd. Dit geldt dus op de vrijdag waarbij er één medewerker van de peutergroep een vroege dienst draait, een medewerker op de babygroep een midden dienst en weer één medewerker van de peutergroep op de late dienst.

Wanneer er met 3 medewerkers op de groep wordt gewerkt er op de volgende manier tegemoet gekomen aan de 3 uursregeling:

Aan de tijden wanneer kinderen worden gebracht zien we dat er voor 8 uur niet wordt afgeweken van de BKR. Dit staat geregistreerd in de ouderportal. Tussen 8.00 en 8.15 kan er een kwartier worden afgeweken van het BKR. Om 8.15 is de midden dienst aanwezig dus zal er tussen 8.15 en 8.30 niet worden afgeweken van het BKR. Tussen 8.30 en 9.00 kan er wel weer afgeweken worden. Om 9

uur is dan de late dienst aanwezig. Hiermee wordt er in de ochtend *drie kwartier afgeweken*. Tussen 13.00 en 14.30 houden alle drie de medewerkers aansluitend aan elkaar een pauze van een half uur. Dat betekent dat er tijdens de pauzes *1,5 uur afgeweken* wordt van de BKR. Aan de tijden dat kinderen worden gehaald zien we dat bijna alle kinderen voor 18.00 worden opgehaald. De vroege dienst vertrekt om 17.00. Tussen 17.00 en 17.30 kan er dus weer afgeweken worden van de BKR. Echter, tussen 17.00 en 17.30 worden er altijd enkele kinderen opgehaald waardoor de BKR weer kloppend wordt. Hierdoor wordt er tussen 17.30 en 17.45 niet meer afgeweken van de BKR. Om 17.45 vertrekt de midden dienst. Tussen 17.45 en 18.00 kan er dus weer worden afgeweken van de BKR en na 18.00 wordt er niet meer afgeweken. In totaal kan er aan het einde van de dag *drie kwartier worden afgeweken*.

Wanneer er met 2 medewerkers op de groep wordt gewerkt, wordt er op de volgende manier tegemoet gekomen aan de 3 uursregeling:

Aan de tijden wanneer kinderen worden gebracht zien we dat er voor 8.00 niet wordt afgeweken van de BKR. Tussen 8.00 en 9.00 staat de vroege dienst nog alleen op de groep en kan er dus wel worden afgeweken. Dit betekent dat er in de ochtend *1 uur wordt afgeweken* van de BKR. Beide medewerkers houden een half uur pauze, aansluitend aan elkaar, tussen 13.00 en 14.30 en daarmee wordt er tijdens de pauzetijden ook *1 uur afgeweken* van de BKR. Aan de tijden dat kinderen worden gehaald, zien we dat bijna alle kinderen voor 18.00 worden opgehaald. De vroege dienst vertrekt rond 17.00 waardoor tussen 17.00 en 18.00 kan worden afgeweken van de BKR. Na 18.00 wordt er niet meer afgeweken. Aan het einde van de dag kan er dus ook *1 uur worden afgeweken* van de BKR.

Wanneer er op een groep met één medewerker wordt gewerkt en op de andere groep met twee medewerkers, komen we op de volgende manier tegemoet aan de 3 uursregeling:

De medewerker van de groep waar alleen gewerkt kan worden, vervult een midden dienst. De medewerkers van de groep waar er met 2 medewerkers gewerkt dient te worden, vervullen een vroege en een late dienst. Hiermee wordt er in de ochtend en aan het einde van de dag 3 kwartier afgeweken van de BKR, namelijk in de ochtend tussen 8.00 en 8.15 en tussen 8.30 en 9.00 en in de middag tussen 17.00 en 17.30 en tussen 17.45 en 18.00. Tijdens de pauzes lossen de medewerkers elkaar af. De vroege dienst gaat als eerste. Deze lost vervolgens de medewerker met de midden dienst af en als laatste houdt de medewerker met de late dienst pauze. De collega's met de midden en de vroege dienst kunnen dan weer werken op de eigen groep. Dit betekent dat er op de groep waar er met twee diensten wordt gewerkt *1,5 uur wordt afgeweken* van de BKR en op de andere groep niet.

5.4 Activiteitenaanbod

Op Prins Heerlijk wordt een afwisselend activiteitenaanbod geboden met vrij spel en begeleid spel zowel binnen als buiten. Daarnaast worden er geregeld uitstapjes buiten het terrein van Prins Heerlijk gemaakt. In het activiteitenaanbod is oog voor de ontwikkeling van kinderen op allerlei vlakken, zoals aandacht voor de motoriek (fijne en grove), de sociale ontwikkeling, de spraak- en taalontwikkeling, de rekenvaardigheid en de creatieve ontwikkeling. Omdat Prins Heerlijk het belangrijk vindt dat kinderen de ruimte krijgen voor de eigen ontwikkeling wordt er gekozen om geen VVE programma te volgen. VVE staat voor vroeg- en voorschoolse educatie. Zulke programma's zijn ontwikkeld om kinderen met een taalachterstand beter voor te bereiden op de basisschool, aan de hand van vastgestelde activiteiten en doelen. Bij Prins Heerlijk krijgen de medewerkers bewust de ruimte om een eigen invulling te geven aan het dagprogramma. Hierdoor kunnen zij gemakkelijk rekening houden met de individuele behoeften en wensen van ieder kind. Om het dagprogramma wel structuur te geven wordt er een themaplanning aangehouden en wordt er gewerkt middels een vaste dag structuur. De thema's worden bepaald aan de hand van de beleefwereld en ontwikkelbehoeften van jonge kinderen. Het team van Prins Heerlijk bedenkt ieder jaar opnieuw de invulling van de thema's. Deze worden vastgelegd in een 'thema-jaarplanning'. De thema's vormen

het kader waarbinnen de activiteiten worden aangeboden. Zo weet iedereen van tevoren waaraan gewerkt gaat en kan worden.

Vrij spelen

Een vader komt zijn dochter halen op de opvang. Hij vraagt: “En, wat heb je allemaal gedaan?” Meestal volgt er dan een rijtje van de leidster: “de kinderen hebben geknutseld, buiten gespeeld en hebben boekjes gelezen”. In dit rijtje komt heel vaak het vrije spelen niet voor. De kracht en het belang van vrij spelen wordt vaak vergeten. Bij Prins Heerlijk is er juist expliciet aandacht voor het vrije spelen. In het dagprogramma wordt altijd tijd vrij gehouden voor vrij spel. Kinderen krijgen namelijk bij vrij spel de kans om te ontdekken en te ervaren, geheel op hun eigen manier. Zonder invloed van volwassenen kunnen zij volledig opgaan in hun eigen fantasie. Prins Heerlijk acht dit van essentieel belang.

Begeleid spel

Maar een dag hoeft niet alleen te bestaan uit vrij spel. Met begeleid spel kan namelijk de ontwikkeling gericht gestimuleerd worden. Zo zijn sommige activiteiten uiterst geschikt voor het stimuleren van de fijne motoriek en de creatieve ontwikkeling. Of kan de taal- en rekenvaardigheid worden gestimuleerd door een spelletje met kleuren, raden en tellen. Verder wordt er op Prins Heerlijk geregeld voorgelezen ten behoeve van de taalontwikkeling en de fantasieontwikkeling. Om richting te geven aan de aangeboden activiteiten volgt Prins Heerlijk een vooraf bepaalde themaplanning.

Buiten spelen

Bij Prins Heerlijk spelen de kinderen iedere dag buiten want buiten spelen is gezond. Zo verlaagd buitenspelen bijvoorbeeld het stressniveau en voorkomt het overgewicht. Daarnaast maakt buiten spelen een kind socialer en sterker. Buiten leert een kind ook respect te hebben voor de natuur. Prins Heerlijk heeft op de begane grond een voor- en achtertuin welke voorzien zijn van speeltoestellen, een balanceerbalk, een zandbak en er is verschillend buitenspeelgoed om mee te spelen. Grenzend aan de babyruimte op de eerste verdieping, is een groot balkon waar de baby's gemakkelijk naar toe kunnen om een frisse neus te halen. Iedere dag wordt er gebruik gemaakt van deze ruimten, zodat elk kind op de dag een keer naar buiten is geweest. De peutergroep kan in twee kleinere groepen worden verdeeld waarbij de ene groep naar de voortuin gaat om te spelen en de andere groep naar de achtertuin. De keuze hiervoor ligt uiteraard bij de pedagogisch medewerkers.

Uitstapjes

Prins Heerlijk maakt regelmatig uitstapjes met de kinderen. Dit vergroot de wereld van een kind en zorgt ervoor dat kinderen weer op een andere manier geprikkeld worden in hun ontwikkeling. Onder 'uitstapjes' wordt alles dat buiten het terrein van Prins Heerlijk met de kinderen wordt ondernomen verstaan. Ouders kunnen hiervoor toestemming geven via het formulier “uitstapjes” in de ouderapp Konnect. Verschillende uitstapjes die Prins Heerlijk onderneemt zijn: De ambachtelijke bakker om de hoek (District), het glas wegbrengen naar de glasbak, een bloemetje halen bij de lokale bloemist (Anneke Kapteijn), een uitstapje naar het Wilhelminapark of het bos achter het Rietveld Schröderhuis. Om de veiligheid bij deze uitstapjes te waarborgen maakt Prins Heerlijk gebruik van herkenbare hesjes en een bolderkar.

Feesten en bijzondere momenten

Op Prins Heerlijk wordt er aandacht besteed aan de Nederlandse culturele feestdagen zoals Kerstmis, Sinterklaas, Pasen,ierendag en Koningsdag. Daarnaast viert Prins Heerlijk de verjaardagen van kinderen en wordt er aandacht besteed aan bijzondere momenten van de kinderen zoals het krijgen van een broertje of zusje of het afscheid van de groep. Ieder feest heeft zijn eigen rituelen. Prins

Heerlijk zorgt ervoor dat kinderen hier stap voor stap bekend mee raken. De rituelen zorgen voor een gevoel van veiligheid en saamhorigheid en de wereld om hen heen wordt daarmee voorspelbaar.

Het ritueel dat Prins Heerlijk bij een verjaardag hanteert:

Op de dag van de viering hangt er een verjaardags-poster aan de deur. Het jarige kind mag in de kring of aan tafel een traktatie (welke past binnen het voedingsbeleid of niet eetbaar is) uitdelen. Er worden met elkaar liedjes gezongen voor de jarige en hij of zij krijgt een verjaardagscadeau en een geknutselde feestmuts.

Het ritueel dat Prins Heerlijk bij een afscheid hanteert:

Op de laatste dag van een kind bij Prins Heerlijk wordt er een afscheidsfeestje gevierd. Ook ouders worden hierbij uitgenodigd. De kinderen mogen hierbij een traktatie uitdelen. Het kind krijgt een zogenaamde "schooltas" mee en er worden liedjes gezongen. Na het feestje zwaaien we met zijn allen (dus ook de baby's als dit mogelijk is) het kind uit bij het raam.

5.5 Zorg en verzorging

Dagritme

Prins Heerlijk werkt met een vast dagritme, met dagelijks terugkerende activiteiten en rituelen. Het dagritme biedt emotionele veiligheid en is voorspelbaar voor de kinderen. Hier kunnen de kinderen op anticiperen en begrijpen zij wat er van hen verwacht wordt. De volgorde van de activiteiten is vast maar is niet zozeer gebonden aan een klok. Er wordt altijd gekeken naar de behoeften van kinderen en naar de mogelijkheden die zich voor doen. Zo mag een kind altijd water drinken als hij of zij dorst heeft of wordt er bijvoorbeeld naar buiten gegaan als de zon lekker doorbreekt.

Het globale dagritme dat gehanteerd wordt op de peutergroep is als volgt:

7.30 – 9.00 Het brengen van kinderen

Kinderen worden welkom geheten door de pedagogisch medewerkers en er is ruimte om rustig afscheid te nemen van ouders. Pedagogisch medewerkers begeleiden ouders en kinderen bij het afscheid. Zo mogen kinderen even op schoot zitten als ze daar behoeften aan hebben en kan een ouder uitgezwaaid worden bij het raam. Ouders krijgen bij het brengen van hun kind de kans om bijzonderheden over te dragen aan de pedagogisch medewerkers.

9.00 – 10.00 Fruit eten

Nadat alle kinderen binnen zijn wordt er samen opgeruimd en gaan ze aan tafel. Het opruimen wordt aangekondigd met het luiden van een bel. De kinderen eten dan vers fruit en drinken thee of water. Aan tafel is er gelegenheid voor een gezellig gesprek, worden er liedjes gezongen en kan er een boekje worden voorgelezen.

10.00 – 11.00 Verschonen en spelen

Het tafelmoment wordt afgerond met het poetsen van de gezichten en handen. Hierbij wordt er een liedje gezongen. De kinderen krijgen zo nodig een schone luier of worden begeleid om even naar de wc te gaan. Na het verschonen kan er worden gespeeld. De pedagogisch medewerkers zijn vrij om in te delen of ze op dit moment een gerichte activiteit, vrij spelen of buiten spelen willen aanbieden.

11.00 – 11.15 De kring

Dit is een rust moment waarbij de kinderen in de kring thee mogen drinken en een gezonde snack kunnen krijgen.

11.15 – 11.45 Spelen

Na de kring is er ruimte om vrij te spelen of een activiteit uit te voeren. Als de kinderen op dit moment nog niet buiten zijn geweest wordt er vaak gedanst op muziek, om wel de energie kwijt te kunnen.

11.45 – 12.30 Lunch

Er wordt weer samen met de kinderen opgeruimd, de kinderen mogen hun handen wassen en gaan weer aan tafel. Tijdens de lunch wordt er brood met beleg gegeten en krijgen de kinderen melk. Dieetwensen worden in acht genomen. De kinderen mogen aan tafel zelf hun brood smeren en beleg kiezen. Hierdoor wordt de zelfredzaamheid vergroot. Prins Heerlijk kiest er bewust voor uitsluitend open bekertjes te gebruiken, zowel op de peutergroep als op de babygroep. Dit vergroot de zelfredzaamheid. Tijdens de lunch worden de kinderen gestimuleerd in rust te eten. Het is ook belangrijk rust te nemen voor een maaltijd en te ervaren dat er niet altijd gepraat of gezongen hoeft te worden. Het tafelmoment wordt wederom afgesloten met het poetsen van de gezichten en handen.

12.30 - 13.00 Verschonen en naar bed

Na de lunch gaan de peuters naar bed. Eerst mogen de peuters op de mat zelf, met begeleiding, hun kleren uittrekken. Daarna mogen ze een boekje lezen of wordt er voorgelezen. Wanneer alle kinderen klaar zijn krijgen ze hun speen en/of knuffel (als zij deze hebben) en gaan de kinderen tegelijk naar bed. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de kinderen lekker worden ingestopt en houden toezicht gedurende de slaaptijd.

13.00 – 15.00 Slapen

Alle kinderen mogen op een eigen matras of stretcher slapen. Kinderen die daar behoefte aan hebben slapen met een speentje of knuffel. De pedagogisch medewerker houdt toezicht tijdens het slapen. Voor oudere peuters is het mogelijk niet meer te slapen. Zij kunnen rustig spelen met de andere pedagogisch medewerker of spelen op de babygroep.

15.00 -16.00 Wakker worden en spelen

Wanneer kinderen wakker worden mogen ze weer een boekje lezen op de bank en begeleidt de pedagogisch medewerker hen bij het aankleden. Dan krijgen ze een schone luier of worden kinderen weer gestimuleerd even naar de wc te gaan. Als alle kinderen wakker zijn kunnen de kinderen naar buiten, kan er weer een activiteit worden aangeboden of mogen de kinderen vrij spelen.

16.00 – 16.30 Yoghurt en rauwkost eten

De kinderen krijgen rond dit moment yoghurt met water en een snack in de vorm van rauwkost aangeboden. Op dit moment is er weer gelegenheid voor een gezellig gesprek of kan er weer een boekje worden voorgelezen.

16.30 – 18.30 Kinderen worden opgehaald

De pedagogisch medewerkers zorgen op dit moment voor spel en begeleiding van de kinderen en de overdracht naar ouders.

Het dagritme bij de baby's ziet er iets anders uit, afhankelijk van de voedingen, slaapbehoeften en het ritme dat ouders aanhouden. Pedagogisch medewerkers op de babygroep kijken altijd naar de behoeften van een kind en passen het ritme hierop aan. Echter hebben pedagogisch medewerkers ook de taak rekening te houden met de rest van de groep. Er wordt daarom altijd een afweging

gemaakt tussen de individuele behoeften van een kind en de behoeften van de groep. Pedagogisch medewerkers kunnen ouders ook adviseren op een te volgen ritme.

Voeding

Aanbod

Een gezonde leefstijl is voor kinderen uiterst belangrijk. Gezonde voeding is daar een groot onderdeel van. Door gezonde voeding en genoeg beweging wordt de kans op gezondheidsproblemen op latere leeftijd verkleind. Maar niet alleen de gezondheid van onze kinderen vinden wij belangrijk, ook de natuur en het milieu krijgt bij ons de aandacht. Daarom hanteert Prins Heerlijk een voedingsbeleid, gebaseerd op de richtlijnen van het voedingscentrum, waarbij het voedingsaanbod varieert en afwisselend is, met zo veel mogelijk verse en biologische producten, en zo min mogelijk suikers:

- 9.00 vers fruit (afwisselend in soorten)
- 11.00 tussendoortje: thee en een gezonde snack (soepstengels, rijstwafels, crackers)
- 12.30 lunch met vers brood, verantwoord beleg (hummus, zuivelspread, vegetarische paté, kaas, pindakaas, jam en appelstroop) en melk
- 15.30/16.00 yoghurt, water en rauwkost (komkommer, tomaat, augurk, paprika, wortel)

Pedagogisch medewerkers bij Prins Heerlijk stimuleren kinderen steeds om nieuwe dingen te proeven, maar geven kinderen ook de ruimte om zelf te kiezen. Belangrijk is dat kinderen plezier houden in eten dus kinderen worden nooit geforceerd te eten! De basisregel die bij Prins Heerlijk wordt gehanteerd, en onderschreven wordt in meerdere onderzoeken luidt:

Wij bepalen wat en wanneer een kind eet. Het kind bepaalt zelf hoeveel hij/ zij eet.

Babyritme

Baby's hebben hun eigen voedingsschema. Prins Heerlijk ondersteunt en begeleidt ouders in het hanteren van een gezond voedingsschema voor baby's. Baby's krijgen bij Prins Heerlijk Nutrilon flesvoeding 1 of 2. Voor het klaarmaken van flesvoeding hanteert Prins Heerlijk wederom de richtlijnen van het voedingscentrum. Wanneer ouders speciale flesvoeding of borstvoeding willen geven aan hun kind, kunnen zij dit meenemen naar de opvang. Tijdens het voeden heeft de pedagogisch medewerker aandacht voor het kind. Het is een moment van persoonlijk contact en geborgenheid. Naast de flesvoeding bouwt Prins Heerlijk, in overleg met ouders, op naar het dagritme dat hiervoor genoemd werd. Voor ouders is er ook de mogelijkheid warme verse groenten of een groentepotje mee te geven.

Verschonen en zindelijkheid

Het verschonen komt op regelmatige basis voor (zie het dagritme). Daarbij letten de pedagogisch medewerkers er op dat kinderen niet te lang in een (vieze) luier rondlopen. De pedagogisch medewerker zorgt er tijdens het verschoonmoment voor dat het kind zich altijd veilig voelt. Het is een moment van individuele en onverdeelde aandacht voor een kind. Het kind wordt op respectvolle wijze aangeraakt en de pedagogisch medewerker benoemt altijd wat zij gaat doen.

Ieder kind ontwikkelt zich op eigen wijzen en in zijn of haar eigen tempo. Dit geldt ook bij het zindelijk worden. Een kind wordt zindelijk wanneer het daar zelf aan toe is. Bij Prins Heerlijk worden kinderen in de dreumesleeftijd gestimuleerd tot zindelijkheid doordat ze elkaar op het potje of naar de wc zien gaan. De voorbeeldfunctie van andere kinderen is van groot belang. De pedagogisch medewerkers zijn alert op de reacties van een kind en zullen, wanneer de interesse bij het kind groeit, met regelmaat aan het kindje voorstellen ook op het potje of de wc te gaan. Dit doen zij niet dwingend maar op spelenderwijs. Dwang helpt niet of kan zelfs averechts werken. De medewerkers

prijzen het kind voor elke stap die het zet op weg naar de zindelijkheid. Het gehele proces wordt uiteraard in samenspraak met ouders ondernomen.

Slapen

Slapen is een dagelijks terugkerend ritueel op het kinderdagverblijf. Om alle indrukken en belevenissen van een intensieve dag op het kinderdagverblijf te verwerken is een rustperiode onontbeerlijk. In de periode voor het slapen worden de kinderen door rituelen voorbereid op het naar bed gaan (zie het dagritme). De peuters slapen in een ledikant op een vaste plek in de slaapkamer of op een stretcher. De baby's slapen in eigen bedjes op een aparte slaapkamer. Voor kinderen die overdag niet meer slapen zorgen we waar nodig voor een rustmoment. Zo kunnen ook zij even bijkomen van de dag. De jongste baby's hebben hun eigen slaapritme. Er wordt geanticipeerd op hun individuele slaapbehoefte. Naarmate de baby's ouder worden, slapen zij geleidelijk aan nog maar twee keer op een dag totdat ze uiteindelijk alleen nog in de middag een slaapje nodig hebben.

Om de veiligheid tijdens het slapen te kunnen waarborgen heeft Prins Heerlijk een veilig slapen protocol. Hierin wordt beschreven hoe de kans op wiegendood zo klein mogelijk wordt gemaakt. Deze informatie is ook inzichtelijk voor de ouders en wordt bij de intake gesprekken benoemt. De belangrijkste afspraken rondom het veilig slapen zijn:

- Een baby wordt op Prins Heerlijk niet ingebakerd, tenzij (op doktersadvies en) met ondertekende verklaring.
- Baby's worden altijd op hun rug te slapen gelegd. Niet op hun zij of buik. Wanneer kinderen zelf kunnen draaien, mag hij of zij blijven liggen. Anders wordt het kind voorzichtig teruggedraaid.
- Iedere 15 minuten wordt er op de slaapkamer gekeken en er is een babyfoon met geluid en een camera gericht op het hangbedje.

Zieke kinderen

Prins Heerlijk vindt dat zieke kinderen het beste thuis kunnen herstellen. De (drukke) omgeving van het kinderdagverblijf biedt niet de mogelijkheden om goed te herstellen. Daarbij komt dat pedagogisch medewerkers op dat moment een kind niet de rust en aandacht kunnen bieden die het nodig heeft, zonder dat dit ten koste gaat van de aandacht die zij kunnen geven aan de groep. Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt en verhoging lijkt te hebben wordt er altijd contact opgenomen met ouders om te overleggen. Er wordt altijd een gebalanceerde afweging gemaakt door de pedagogisch medewerkers of een kind nog kan deelnemen aan het dagprogramma. Zo niet, dan worden ouders gevraagd hun kind te komen ophalen. Bij enkele besmettelijke kinderziekten mogen kinderen niet naar de opvang komen of worden ouders ook gevraagd hun kind op te komen halen. Om dit te bepalen worden de richtlijnen van de GGD gehanteerd. Prins Heerlijk vraagt ouders ook altijd besmettelijke ziekten te melden zodat wij andere ouders hiervan op de hoogte kunnen stellen.

Medicijn gebruik

Bij Prins Heerlijk wordt er zorgvuldig omgegaan met het toedienen van medicatie. Wanneer ouders verzoeken bepaalde medicijnen toe te dienen wordt hen allereerst gevraagd een verklaring in te vullen. Hierop geven zij aan hoe vaak, hoeveel, hoe en wanneer het medicijn gegeven dient te worden. Deze verklaring moet worden getekend voor zowel medicijnen die zijn voorgeschreven door een arts als voor medicijnen die ouders zelf hebben gekocht bij een apotheek of drogist. Naast de verklaring vragen de pedagogisch medewerkers van Prins Heerlijk altijd het medicijn eerst zelf toe te dienen, zodat er al zicht is op eventuele bijwerkingen. Als laatste vragen is het van belang dat ouders de medicatie aanleveren in de originele verpakking met bijsluiter. Koorts is een natuurlijke reactie van het lichaam op een virus of infectie. Koortsverlagende middelen, zoals paracetamol,

onderdrukken deze reactie. Hierdoor is er geen goed beeld van de ziekte en de ernst. Prins Heerlijk kiest er daarom voor deze middelen alleen bij uitzondering toe te dienen, op doktersrecept voor bijvoorbeeld pijnbestrijding.

5.6 Ontwikkeling signalering

Mentorschap

Per januari 2018 is het in de kinderopvang wettelijk verplicht gesteld dat alle kinderen een eigen mentor hebben. Voor ouders is de mentor het centrale aanspreekpunt om de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind te bespreken. Bij Prins Heerlijk hebben we daarom een aantal afspraken en regels verbonden aan het mentorschap.

Wie is de mentor?

Wanneer een kind nieuw bij Prins Heerlijk komt krijgt hij of zij direct een mentor aangewezen. Dit is een vaste medewerker van de stamgroep waar het kindje terecht komt. Wanneer het kindje overgaat van de babygroep naar de peutergroep wordt er een nieuwe mentor toegewezen. Wanneer het kindje dus op de babygroep zit, zal de mentor een vaste medewerker zijn van de babygroep en wanneer het kindje op de peutergroep zit is de mentor een vaste medewerker van de peutergroep.

Ouders worden bij de intake en bij de overgang van de babygroep naar de peutergroep geïnformeerd over het mentorschap en wie de mentor is.

Wat doet de mentor?

De mentor is het centrale aanspreekpunt voor ouders. Concreet betekent dit dat ouders met de mentor de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind kunnen bespreken. Kind-gesprekken e.d. worden door de mentor gevoerd en daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor het invullen van het kindvolgsysteem. De mentor houdt signaleert bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind en bespreekt dit met haar leidinggevende. In gesprek met ouders kan besloten worden dat een doorverwijzing noodzakelijk is.

Kindvolgsysteem

De ontwikkeling en het welzijn van kinderen worden nauwgezet gevolgd. Dit wordt o.a. met een kindvolgsysteem gedaan. De pedagogisch medewerkers observeren op vaste meetmomenten (5 maanden, 10 maanden, 15 maanden, 20 maanden, 26 maanden, 32 maanden, 38 maanden en 44 maanden) de ontwikkeling van kinderen op verschillende gebieden (sociaal- emotionele ontwikkeling, spraak- en taalontwikkeling en motorische ontwikkeling). De resultaten leggen zij vast in het kindvolgsysteem. Met dit inzicht kunnen pedagogisch medewerkers vaststellen waar het kind staat in zijn of haar ontwikkeling en wat het nodig heeft aan begeleiding. De mentor kan de resultaten bespreken met de ouders in een kind-gesprek. Deze kind-gesprekken worden twee keer per jaar aangeboden. Natuurlijk is er ook de mogelijkheid om in gesprek te gaan los van de kind-gesprekken als hier behoefte aan is. Wanneer er bijzonderheden worden gesignaleerd wordt dit altijd met ouders besproken en wordt er samen gekeken naar de juiste aanpak voor het kind. Het kindvolgsysteem wordt direct nadat het ingevuld is via de app gecommuniceerd met ouders. Zo hebben zij direct inzicht.

Afwijkend gedrag

Als kinderdagverblijf voelen wij ons medeverantwoordelijk voor het signaleren van afwijkend gedrag bij kinderen. Signaleren betekent opmerkzaam zijn bij opvallendheden en dit bespreekbaar maken. De stappen die moeten worden genomen bij de omgang met opvallendheden staat verder beschreven in het protocol 'omgaan met opvallendheden'. Hierin staat ook een tijdspad vermeldt en wie waar verantwoordelijk voor is. Om de gesignaleerde opvallendheden verder te laten

onderzoeken door een deskundige, kan er doorverwezen worden naar een externe organisatie. Of daadwerkelijk de hulp van de externe organisatie wordt ingeschakeld is aan ouders. Verdere uitleg hierover staat ook beschreven in het protocol.

Colofon

Organisatie: kinderdagverblijf Prins Heerlijk

Auteur: Lies de Lange

Publicatiedatum: 17 december 2020

Website: www.kdv-prinsheerlijk.nl

Adres: Prins Hendriklaan 97, 3583 EJ Utrecht

Email: info@kdv-prinsheerlijk.nl